

بررسی شدت تنیدگی آورهای فیزیولوژیکی مرتبط با درمان در بیماران همودیالیزی مراجعت کننده به هرگز آموزشی درمانی بوعلى شهر اردبیل در سال ۱۳۸۹

فاطمه ابراهیمی بلیل^۱، شبینم آهنگر داودی^۲، نسرین صمدی^۲، مهری سید جوادی^۲

*****

مقدمه: دیالیز به عنوان راه حلی در درمان بیماران نارسایی مزمن کلیه، فرآیندی استرس زا است و مشکلات روانشناسی اجتماعی متعددی را که ناشی از خود بیماری و نیز درمان طولانی مدت آن می‌باشد در پی دارد. این پژوهش با هدف تعیین عوامل تنش زای فیزیولوژیکی در بیماران تحت همودیالیز انجام شده است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی می‌باشد. نمونه مورد مطالعه شامل ۵۰ بیمار تحت درمان با همودیالیز می‌باشد، که از روش نمونه گیری مبتنی بر هدف انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده‌ها از جهت بررسی میزان شیوع و شدت تنیدگی آورهای فیزیولوژیکی از پرسشنامه HSS استفاده شده است که فراوانی و شدت عوامل استرس زای مربوط به درمان (فیزیولوژیکی) را توسط ۷ عبارت سنجیده شده است اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS16 و با دو روش آمار توصیفی و تحلیلی و جداول توزیع فراوانی و آزمونهای آماری ANOVAs، موردنبررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: نمونه‌های مورد مطالعه در محدوده سنی (۵۹-۱۸) سال قرار داشتند. نتایج نشان داد که میانگین و انحراف معیار نمرات تنیدگی آورهای فیزیکی (46, M=1.97, SD=.46) بوده است. همچنین نتایج نشان داد که بیشترین عامل تنش زای فیزیولوژیکی مربوط به کرامپ عضلانی و خستگی بود و بین میانگین عوامل تنش زای فیزیولوژیکی و جنس تفاوت معنی داری وجود دارد ($P=.003$, $f=9.951$).

نتیجه گیری: در بیماران همودیالیزی ازین عوامل تنش زای فیزیولوژیکی عامل خستگی شیوع بیشتری از بقیه عوامل تنش زای فیزیکی دارند. با توجه به اهمیت روش‌های مقابله‌ای می‌توان با شناسایی مهارت‌های مقابله‌ای مفید و کارساز و ارایه آنها از طریق برنامه‌های آموزشی و درمانی فرآیند سازگاری بیماران دیالیزی و درگیری با تنیدگی آورهای مختلف را تسهیل نمود.

کلید واژه‌ها: همودیالیز، تنیدگی آور فیزیکی

۱-کارشناس ارشد روان پرستاری،

۲-کارشناس ارشد پرستاری (داخلی و جراحی)